

ПРИХОДЬКО

О. Приходько

В. Прихожай

ПРИХОДЬКО Олекса Кіндратович [5(18).10.1887, с. Княжпіль, тепер Кам'янець-Подільського р-ну Хмельн. обл. — 8.02.1979, м. Прага, Чехія] — диригент, педагог, муз.-громад. діяч, один з організаторів хор. мистецтва Закарпаття. Закін. духовну семінарію в Кам'янці-Подільському (тепер Хмельн. обл., 1908). 1904—08 співав у катедр. церк. хорі, де ознайомився з творами *М. Березовського*, *Д. Боршнянського*, *А. Веделя*, *П. Чайковського*, освоїв дир.-хор. техніку. 1908—12 навч. на істор.-філол. ф-ті ун-ту й водночас Варшав. конс. (тепер Польща). Працював учителем у Варшав. гімназії, яку 1915 перевели до Чернігова. Організував укр. хори й керував ними у Варшаві (1909—15, зокр., хор укр. громади у Варшаві), Чернігові (1915—17, там тоді співали *Г. Верьовка*, *П. Тичина*), Києві (1917—19). Від 1917 — викладач 1-ї Київ. гімназії. Хормейстер і дириг. *Першого укр. нац. хору* п/к *К. Стеценка*, що 1918 розпочав діяльність концертом у Києві виконанням творів *К. Стеценка*. Там співпрацював з *О. Кошицем*. З Нац. хором гастролював по Харківщині й Полтавщині з програмою творів *М. Лисенка*, *М. Леонтовича*, *К. Стеценка*, *Я. Степового*. 1918 очолював секцію організації нар. хорів при Комітеті освіти УНР. 1919—20 — гол. адміністратор *Укр. респ. капели* п/к *О. Кошиця*, що за завданням уряду УНР вирушила на гастролі країнами Центр. і Зах. Європи. У Берліні в лип. 1920 капела розпалася на 2 частини. Одна з них, названа хористами “Кобзар”, з диригентами *П.*, *М. Роцахівським* і хормейстером *П. Щуровською-Росиневич* прибула до Ужгорода, здійснила конц. турне Закарпаттям і торд. Чехословаччиною. “Кобзар” осів в Ужгороді й із місц. молоддю у верес. 1920 поклав початок Укр. профес. т-ру тов-ва “*Просвіта*” (1920—23). Як один із засновників і дириг. цього Т-ру разом із запрошеним (із серп. 1921) реж. і актором *М. Садовським* поставив ряд муз. вистав. Організатор багатьох хорів на Закарпатті. Від 1922 — викладач літ-ри й музики в учительських семінаріях Ужгорода: працював зі студент. хорами, організував курси диригентів. 1925—26 — кер. аматор. т-ру й міш. хору в Мукачевому (тепер Закарп. обл.). Організував Крайовий укр. нац. хор учителів (до 60-и осіб) в Ужгороді (1928—38), з яким гастролював Закарпаттям, у Празі, Брно (тепер — Чехія), Пряшеві (тепер Прешов), Кошицях (тепер Кошице, обидва — Словаччина). Читав лекції з музики в Укр. високому пед. ін-ті ім. *М. Драгоманова* у Празі. Від 1939 працював у Празі: кер. хорів і театр. студії. 1941—44 — керував Укр. міш. хором та очолював (як диригент і реж.-педагог) молодіж. “Укр. драм. студію” (з *Ю. Шерегієм* і *Р. Кирчівим*), поставив муз. вистави “Наталка Полтавка” *І. Котляревського* — *М. Лисенка*, “Вечорниці” *П. Ніщинського*, оперету-казку “Місяць і зорі” *М. Аркаса* — *М. Мирського*; організував інсценізовані вечори *пісень народних*, концерти. У 1950—64 диригував Празьким ансамблем і керував драм. студією. Автор

спогадів про *К. Стеценка*, укр. культ. життя Закарпаття 1920-х.

Літ. тв.: Спогади про *К. Стеценка* // Кирило Стеценко: спогади. Листи. Мат-ли. — К., 1969; Пробудилась Русь... Закарпаття 50 літ назад: Спогади. — Нью-Йорк, 1972; Український хор у Чернігові // Музична культура України у спогадах, мат-лах, листах / Упоряд., вступ. ст., ред. та прим. *І. Лисенка*. — К., 2008; Кирило Григорович Стеценко // Там само; Остання зустріч: [К. Стеценко] // Там само; Муз. життя Кам'янця-Подільського, поч. ХХ ст. — 1968 (рукоп.).

Архів. джерела: Приходько О. // ЦДАВО України. — Ф. 4465, оп. 1, спр. 1098, арк. 1—3; ЦДА(Л) — Ф. 760, оп. 1, спр. 56, арк. 3; Мат-ли О. Приходька (Прага, 1973), надіслані *А. Житкевичу* // ЛНБ, ВР. — Ф. 248.

Літ.: *Наріжний С.* Українська еміграція (Культурна праця між двома світовими війнами). — Прага, 1944. — Ч. 1; *Безручко Л.* З піснею по світах і рідних закутках: Замітки й спомини учасника концертної подорожі *У. Р. Капелі* по Європі та члена бувшого товариства “Кобзар” на Закарпатті. Соціографічний нарис про Карпатську Україну. — Нью-Йорк, 1951; *Шерегії Ю.* Нарис історії українських театрів Закарпатської України до 1945 року / Ред. і вступ. ст. *В. Маркуся* та *В. Ревуцького*. — Нью-Йорк; Париж; Сідней; Торонто; Пряшів; Л., 1993; Помах чарівної палички: [Олекса Приходько] / Упоряд., вступ. ст., літ. ред. *Ю. Зейкан*; відп. за випуск *О. Попович*. — Ужгород, 1998; *Карась Г.* Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ століття. — Ів.-Франківськ, 2012; *Чабаненко Е.* [Лисько З.] Хоровий спів у Карпатській Україні // Укр. музика (Львів). — 1939. — Ч. 3; *Пархоменко Л.* Хорова творчість // ІУМ. — К., 1992. — Т. 4; *Шевчук О., Якименко Н.* Концертне життя // Там само; *Майчик О.* Хорова культура України у рефлексіях *О. Приходька* та *І. Майчика* (соціо-психологічний аспект) // Укр. культура: минуле сучасне, шляхи розвитку. — Рівне, 2009. — Вип. 15; [Б. н.]. День української пісні в Ужгороді // Діло (Львів). — 1926. — 9 лип.; *Масюкевич М.* Вечір української пісні в Празі // Там само. — 1931. — 14 листоп.; *Костюк Ю.* Професор Олекса Приходько — диригент і педагог (до 80-ліття ювілянта) // Нове життя. — 1967. — Ч. 41; *Шандор В.* Проф. Олекса Приходько // Свобода (Нью-Йорк). — 1972. — 27 груд.

Г. Карась

ПРИХОЖАЙ Володимир Іванович (30.11.1954, м. Глинськ Роменського р-ну Сум. обл.) — джаз. та естр. піаніст, аранжувальник, керівник ансамблю, оркестру, педагог. Закін. Харків. ін-т (тепер ун-т) культури (1991, естр. відділ). 1979—81 — піаніст *ВІА Житом.* філармонії “Мріяни” п/к *М. Бондаренка*. 1981—90 — муз. керівник орк. Сумського *вар’єте*. 1990—91 вив джаз.-естр. факультатив у Сум. муз. уч-щі. Від 1992 — зав. муз. частини Сум. ТЮГу, водночас — кер. естр. ансамблю. Учасник *фестивалів* у Чебоксарах (1986, РФ), Харкові (1992), “Jazz Fest” (1994, 1995, Суми), “Осінній джаз. марафон” (1995, Київ).

В. Симоненко

ПРИЩЕНКО Максим Данилович (1843, с. Білогрудка, тепер Києво-Святошинського р-ну Київ.